

Els partits catalans en el nou mapa polític / I: L'oposició

La política després del poder

El canvi al Govern de Catalunya ha sacsejat i redefinit el panorama polític català. Com a conseqüència d'això, els partits miren d'adequar-se al nou context, un procés al qual ens volem acostar. Aquesta setmana ens fixem en les formacions que avui són a l'oposició: CiU i PP.

La setmana passada el nou Govern de la Generalitat de Catalunya feia els últims nomenaments que definien l'estructura bàsica de l'executiu català. I de la mateixa manera que ha estat reorganitzat el Govern, els partits polítics viuen un procés d'adaptació a la nova realitat política. Qui abans era oposició, ara s'ha d'habituar a ser força de govern i a la inversa.

Aquests processos d'adaptació interns dels partits polítics catalans s'han vist alentits, per no dir no una mica distorsionats, per la convocatòria de les eleccions legislatives espanyoles del pròxim 14 de març. De manera que el clima pre-electoral ha deixat en un segon terme els replantejaments organitzatius de les formacions. Tot i això, aquests moviments interns es compaginen amb les estratègies electorals, que de fet s'allargaran fins a l'estiu, amb les eleccions europees del mes de juny.

Per a qui ha estat més traumàtic el nou context polític és, òbviament, per a Convergència i Unió. Després de 23 anys de gestionar l'administració de la Generalitat de Catalunya i d'haver crescut com a formació de govern, ara ha de reconvertir la seva acció política en la pròpia d'una força de l'oposició. A més a més, aquest poder havia debilitat la dinàmica de partit, que havia quedat sempre supeditada a la gestió política. Això és especialment visible en CDC, més que no pas en UDC. La formació democratacristiana, amb més anys d'història que la seva sòcia, sempre ha cuidat més el desenvolupament del partit. De fet,

Unió, sota el lideratge de Josep Antoni Duran Lleida, s'ha reforçat com a formació política a manera de contrapès a l'hegemonia de Convergència dins de la coalició, ara federació.

La pèrdua del Govern, però, sembla haver generat, si més no fins ara, un efecte balsàmic entre els dos partits de la federació i, fins i tot, entre els diversos sectors ideològics de CDC. Així, per exemple, el nucli de la campanya electoral d'Artur Mas treballarà, amb algunes noves incorporacions, en la campanya de Duran Lleida. Però també a l'interior de Convergència, segons un destacat membre d'aquesta formació, "els diferents sectors continuen existint, tot i que s'han diluït una mica".

Amb vista a les eleccions del març, doncs, a l'equip de campanya que es va articular al voltant de Mas en les passades eleccions al Parlament de Catalunya, integrat per Pere Macias, David Madí, Marta Llorens, Lluís Corominas, Josep Maria Pelegrí, Francesc Homs i Oriol Pujol, ara s'hi han afegit Josep Sánchez Llibre, Jordi Casas i Josep Maria Vila-d'Abadal. La llista encapçalada pel president del comitè de govern d'Unió i secretari general de CiU, Josep Antoni Duran Lleida, es marca com a objectiu aconseguir uns bons resultats, que li permetin poder influir en la política del futur Govern espanyol.

Aquestes eleccions també seran un baròmetre per observar l'acceptació o el rebuig que el pacte entre PSC, ERC i ICV-EUiA ha generat en l'electorat, especialment el nacionalista. De moment,

Artur Mas ha aconseguit refermar-se com a candidat de CiU a la presidència de la Generalitat. Josep Antoni Duran Lleida, per la seva part, intentarà aconseguir que CiU, des del Congrés dels Diputats, pugui influir en les decisions del futur Govern espanyol.

en les oficines de Convergència han detectat un increment de les sol·licituds d'afiliació al partit. Des que es va saber que Pasqual Maragall seria el nou president de la Generalitat, la formació ha rebut més de 850 altes de militants.

Conscients d'això, la federació vol recuperar part del seu espai electoral intentant atreure els sectors catalanistes més molestos amb l'opció de govern triada pels independentistes o per l'electorat desmotivats que s'havia anat perdent cap a l'abstenció.

En política catalana, el lideratge de CiU continua recaient en Artur Mas, que, malgrat no aconseguir el Govern, sí que obtingué uns resultats electorals que l'han consolidat com a candidat de futur a la presidència de la Generalitat. Des de Convergència també s'han començat a fer anàlisis autocrítiques. Dirigents destacats de la formació reconeixen que CiU no ha sabut explicar correctament la seva acció política i que, en algunes ocasions, els llenguatges poc clars han generat desconfiança entre alguns sectors de la societat.

Tot i que en CDC no es parla de tomb ideològic, sí que és cert que algunes de les distribucions de responsabilitats polítiques del partit sembla que volen reforçar el perfil catalanista, com és el cas,

per exemple, del portaveu del grup parlamentari de CiU, Felip Puig, dirigent de l'anomenat sector sobiranista, o del nomenament de l'exsecretari general del Govern, Antoni Vives, director de la Fundació Ramon Trias Fargas –la fundació política de CDC–. Vives té també un perfil clarament sobiranista i compta amb la confiança d'Artur Mas.

Amb la vista als congressos. CiU relligarà les seves estratègies un cop acabat el cicle electoral, després dels comicis europeus. Primer serà, al mes de juliol, amb el congrés de CDC. Al mes d'octubre se celebrarà el congrés d'UDC, i al novembre, el de la federació CiU. Serà en aquest darrer congrés on s'exploraran vies per reforçar els lligams entre les dues formacions que integren la federació. I és molt probable que en aquest punt hi torni a representar un destacat paper Jordi Pujol, que continua sent el gran referent polític, i pràcticament moral, entre les bases de totes dues formacions.

CiU s'enfronta el proper mes de març a una de les eleccions més difícils que mai ha viscut. Ara ja no és formació de govern i, per tant, pot perdre una part de l'electorat que la percebia com força política amb capacitat de negociar amb el

Govern espanyol. De tota manera, el fet de ser la formació amb més escons al Parlament de Catalunya allunya el mal auguri, que molts havien anunciat, que la coalició s'ensorriria quan perdés el poder. A més, des de l'oposició, CiU té l'ocasió per regenerar el seu discurs ideològic, que s'havia anat difuminant amb el pragmatisme dels 23 anys de govern. Una regeneració que pot afrontar amb la tranquil·litat de tenir l'assignatura del relleu polític del lideratge de Jordi Pujol aprovada. Tot i això, a CiU encara li queda la feina difícil de tornar a fer política sense tenir el poder. I com més temps trigui a trobar les maneres, més temps donarà als seus adversaris polítics per resituar-se en el nou context polític català.

El PP es reforça. El Partit Popular a Catalunya es reforça amb la presència de Josep Piqué, que ha assumit la presidència del grup parlamentari. Amb aquest moviment de peça els populars donen encara més presència a l'exministre a Catalunya, i reforcen l'objectiu d'intentar atreure el vot de centre.

Especialment, l'estratègia que lidera l'últim candidat a la presidència de la Generalitat pretén atreure votants conservadors que tradicionalment havien

Josep Piqué és l'home del PP a Catalunya. La seva posada en escena pretén atreure els sectors electorals més conservadors que donaven suport a CiU com a partit de govern.

votat, en part CiU, però també els sectors més espanyolistes del PSC.

Per reforçar aquesta estratègia el Partit Popular ha traslladat pràcticament l'organigrama organitzatiu de la formació al Parlament. Així, per exemple, Francesc Vendrell, home de confiança de Piqué, vicesecretari general de coordinació i acció política del PPC, assumeix les tasques de portaveu del grup al Parlament català. Amb aquesta connexió

entre partit i grup parlamentari pràcticament automàtica, la direcció de la formació popular a Catalunya té la voluntat d'evitar disfuncions i encaixar els temes: "Passades les eleccions —explica el mateix Vendrell—, entrem en una nova etapa al Parlament de Catalunya."

La direcció del PP a Catalunya considera que, acabats els comicis, tindran les mans més lliures per poder actuar segons els convingui. Així, si en la legis-

latura passada el PP va mantenir els acords de govern amb CiU, excepte al final de tot del mandat, ara, malgrat no ser determinants al Parlament, el PP optarà per una política parlamentària més activa i de marcatge a l'executiu català.

El populars són conscients que en la primera part de la legislatura al Parlament es tractaran temes amb una important càrrega política, com la reforma de l'Estatut, l'elaboració de lleis com l'electoral o d'ordenació del territori, etc. El PP vol reforçar el seu pes en aquests debats. Un feina que recaurà probablement en la diputada Dolors Nadal.

Un cop celebrades les eleccions espanyoles —que els populars confien a guanyar amb prou suport per tornar a governar Espanya— el PP es planteja reordenar algunes funcions del partit i reforçar elements que han quedat en un segon terme. Així, per exemple, personatges com el cap del grup municipal per Barcelona, Alberto Fernández Díaz, expresident del PP, podrien veure consolidada de nou la seva posició al partit.

Si el PP aconsegueix mantenir el Govern espanyol, a Catalunya els populars es plantegen un objectiu que fa temps que anhelien: ocupar part de l'espai polític CiU. Per això, els dirigents catalans d'aquesta formació, molt allunyats de les grans proclames espanyolistes de la cúpula de Madrid, ja han adreçat gestos als nacionalistes. Per exemple, Piqué ja ha deixat entreveure que no es tancaran en banda a la reforma de l'Estatut i que el PPC pensa participar en aquest debat polític "aportant el seu punt de vista".

Amb el PP manant a Madrid, durant els propers tres anys Piqué intentarà esdevenir l'interlocutor de la política catalana amb l'executiu espanyol, un paper que fins ara s'havia reservat CiU des de la Generalitat. I sap que en aquest paper hi té un aliat circumstancial: Pasqual Maragall. El president de la Generalitat, en el debat d'investidura, ja va deixar clara aquesta opció. Piqué i Maragall sembla que tenen clar que, en política, "els adversaris dels meus adversaris són els meus aliats". Un principi, però, que també podria utilitzar CiU si, finalment, detecta qui és el seu veritable adversari.

Enric Rimbau